

ЧИЊЕНИЦЕ О БЕНЗЕНУ

Бензен је према Међународној агенцији за истраживање рака класификован у групу 1 карциногена, што значи да представља сигурни узрок рака код људи. Повезаност бензена и рака је у великој мери фокусиран на леукемију и друге врсте рака крвних ћелија. Људи су најчешће изложени путем удисања ваздуха који садржи бензен. Бензен може да се унесе и преко коже током контакта са извором попут бензина, али пошто течни бензен брзо испарава, ово је далеко ређе.

Где се појављује ризик

Запослени у индустријским гранама које производе или употребљавају бензен могу да буду изложени овој хемикалији. То су хемијска постројења, производња гуме, произвођачи обуће и индустрија повезаних са бензином. Бензен се употребљава и за производњу неких врста лубриканата, боја, детерџената, лекова и пестицида. Други људи који могу да буду изложени бензену на раду укључују запослене у челичанама, штампаријама, на бензинским пумпама, ватрогасце и лабораторијске техничаре.

Више о супстанци

Бензен је безбојна или светло жута течна хемикалија на собној температури. Брзо испарава при контакту са ваздухом. Примарно се користи као растварач у хемијској и фармацеутској индустрији, као почетни материјал и средњи производ у синтези бројних хемикалија, укључујући пластику, лубриканте, гуме, боје, детерџенте, лекове и пестициде. Бензен настаје како природно тако и људским процесом производње.

Он је природни састојак сирове нафте и бензина (и зато чини издувни гас моторних возила), као и дуванског дима. Други природни извори укључују емисије гасова из вулкана и шумских пожара.

Како симптоми могу да утичу на вас

Акутни утицаји удисања великих доза бензена могу да доведу до симптома попут главобоље, вртоглавице, премора и поспаности. Бензен може да буде и благи иританс за очи и кожу. Хронична изложеност бензену углавном штети коштаном сржи, меком унутрашњем делу костију где настају нове крвне ћелије. То за резултат може довести до анемије (низак број црвених крвних зрнаца), што доводи до тога да се особа осећа уморно и слабо, ниског нивоа белих крвних зрнаца, што доводи до смањене способности организма да се бори против инфекција, као и до различитих облика леукемије. Људи који су тражили помоћ услед тровања бензеном имају значајно већи ризик од смрти узроковане леукемијом.

Пушење повећава ризик пошто је дувански дим главни извор изложености бензену.

Период латентности од изложености до рака изазваног бензенем варира од 1 до 10 година.

Шта можете да урадите

Спроведите одговарајућа мерења изложености како бисте знали које активности треба да предузмете. Информшите запослене о ризицима и превентивним мерама.

Најбоље решење је контрола изложености елиминацијом или заменом, на пример заменом бензена другим средством или затварањем извора бензена. Уверите се да се користи одговарајућа опрема за личну заштиту.

Референце : *cancer.org, CDC, HSE, IARC*